

Verslag van de excursie naar de eilanden Skokholm
en Skomer, 26 juni t/m 5 juli 1970.

Van vrijdag, 26 juni, t/m zondag, 5 juli, maakten 12 leden van KNNV VWG Amsterdam, 3 leden van VWG Het Gooi, en 5 gasten, een excursie naar Skokholm en Skomer.

Dit zijn 2 eilanden voor de kust van Wales in de Atlantische Oceaan. Skomer is circa 720 ha groot en ligt ongeveer 900 m van het vasteland verwijderd. Het is een tafeleiland, en de steile klifkust rijst ongeveer 60 m boven de zee uit. Het eiland is opgebouwd uit grijze rots. De hoofdbegroeiing op het tafelland bestaat uit adelaarsvaren en wilde hyacint, afgewisseld met ruig grasland. Het is zwak golvend en hierdoor is er op één plaats een meertje met moerasgebied ontstaan. Men vindt er enkele struiken en in totaal 2 bomen.

Skokholm daarentegen is ca. 350 ha groot en ligt ongeveer 2,5 km uit de kust. De gemiddelde hoogte is ongeveer 40 m en het bestaat uit "Old Red Sandstone". De hoofdbegroeiing komt overeen met die van Skomer. Op Skokholm staan vrijwel geen struiken; slechts enkele staan er bij de trechtervormige kooien, die gebruikt worden om in de trektijd zangvogels te vangen. Enkele sprekende voorbeelden zijn: roodoog vireo, Baltimore troepiaal (N.-Amerika); zwartkopgors (O.-Europa) en Schwarz boszanger (Azië).

De ene helft van de groep verbleef van 27 juni t/m 4 juli op Skokholm, de andere op Skomer. Verwisselen van verblijfplaats was helaas wegens de sterke wind onmogelijk. Overigens was het weer, behoudens één regendag, steeds zonnig.

Op Skokholm werden 38 soorten waargenomen, op Skomer 56. Op beide eilanden tezamen werden 59 soorten waargenomen.

Wanneer wij de typische zeevogels van beide eilanden vergelijken, dan komen wij tot de volgende soorten en aantallen:

	<u>Skokholm</u>	<u>Skomer</u>
stormvogeltje	3.000	100
noordse pijlstormvogel (atl. vorm)	35.000	40.000
noordse stormvogel, (Skokholm donkere, Skomer lichte fase)	4	90
aalscholver (Britse vorm)	-	10
kuifaalscholver	-	20
grote mantelmeeuw	3	50
kleine mantelmeeuw (Britse vorm)	2.000	3.000
zilvermeeuw	1.000	1.500
drieteenmeeuw	-	2.000
alk	750	1.000
zeekoet (zuid. vorm + gebilde variëteit)	65	1.000
papegaaaiduiker	3.000	8.000

Men dient er rekening mee te houden, dat de werkelijke aantallen vogels vaak veel hoger liggen dan tweemaal het aantal broedparen; bijv.: noordse pijlstormvogel ca. 100.000 exx, noordse stormvogel ca. 250 exx, en papegaaaiduiker ca. 25.000 exx op Skomer.

Naast deze typische zeevogelsoorten broeden op beide eilanden in meer of minder grote aantallen nog: scholekster, veldleeuwerik, boerenwaluw, graspieper, oeverpieper (Britse vorm), heggemus, tapuit, rietgors, raaf, zwarte kraai en kauw.

De volgende vogelsoorten broeden op Skomer, doch werden op Skokholm als niet-broedend waargenomen: aalscholver (zie lijst), kuifaalscholver (zie lijst), wulp, drieteenmeeuw (zie lijst), huiswaluw, rouwkwikstaart, merel en kneu.

In totaal 6 vogelsoorten broeden op Skomer, die op Skokholm zelfs niet werden waargenomen: fazant, waterhoen, velduil, winterkoning, grasmus en ekster.

Op Skokholm broedden ca. 5 paar holenduiven in de voor het stormvogeltje bestemde nestkasten; op Skomer werd in totaal geen holenduif waargenomen. Deze soort bewoonde op Skokholm wel een biotoop dat sterk afwijkt van zijn "normale" biotoop.

Op beide eilanden werden als niet-broedvogels genoteerd: Jan van Gent (afkomstig van de 15.000 broedparen tellende kolonie van het ca. 11,5 km westelijker gelegen Grassholm), wilde eend, steenloper, kokmeeuw, grote stern en spreeuw.

In dezelfde categorie werden alleen op Skokholm nog waargenomen: dougall's stern en zanglijster. De dougall's stern werd gezien door M. v.d. Berg en de Hr. Sj. Braaksma; het was de vijfde positieve waarneming voor het eiland.

Alleen op Skomer werden nog waargenomen:

blauwe reiger, wintertaling, zwarte zeeëend, buizerd, slechtvalk, stormmeeuw, visdief, houtduif, turkse tortel, koekoek, groenling, roek en alpenkraai. Voorts werd door o.g. nog een 2de-jaars kleine burgemeester waargenomen.

Zowel op Skokholm als op Skomer broedt de rotsduif. De dieren gedragen zich op Skomer als volkomen wild en, hoewel de Warden der beide eilanden omtrent hun herkomst geen zekerheid hebben, kan men ze m.i. als een normale soort beschouwen; temeer daar de eilanden binnen hun natuurlijke verspreidingsgebied liggen, en hun "normale" biotoop voorhanden is en gebruikt wordt. Bovendien wordt ook de fazant als normale soort beschouwd (zie boven).

Toen de beide groepen bij Skomer aankwamen en men totaal verbluft was door de tientallen rondvliegende papegaaiduikers, alken en zeekoeten, zag men wellicht één der fraaiste taferelen van de hele excursie, n.l.: een slechtvalk dook vanaf zijn hoge zitplaats op een door meeuwen belaagde langsvliegende buizerd, en op ca. 30 m boven ons ontwikkelde zich een kort, onbeslist eindigend, gevecht.

Een deel van de groep die op Skokholm verbleef heeft meegeholpen aan het ringonderzoek van het Bird Observatory aldaar. Zij hebben samen met de vogelwachter en zijn assistenten 43 adulte papegaaiduikers, 3 adulte en ca. 20 juveniele alken, en ongeveer 500 juveniele zilvermeeuwen geringd. De gehele groep heeft eenmaal 's nachts geholpen met het vangen van op het nest terugkerende noordse pijlstormvogels. Wanneer deze dieren eenmaal op de grond zitten, kan men ze, wanneer ze in een lichtbundel "gevangen" zitten, letterlijk oprapen. Deze nacht werden er honderden noordse pijlstormvogels gevangen en iets minder dan 250 waren reeds geringd.

Hoewel het aantal waargenomen soorten niet hoog ligt, is deze excursie dankzij de unieke omgeving en combinatie van vogels in meestal zeer hoge aantallen, voor alle deelnemers toch een onvergetelijke reis geworden.

A. Hartog, Admiralengracht 205hs, Amsterdam - 1015.

NB: De gegevens over Skokholm zijn ontleend aan de aantekeningen van M. v.d. Berg.

Voor belangstellenden is een uitgebreider verslag à f 2.50 bij A. Hartog verkrijgbaar.